

Korzmás, 25 oktober 1916

Vandaag kwamen we de hele dag niet uit de mist. Een soort blindheid overviel mijn ogen en toen we na vier uur in Korzmás aankwamen, merkte ik een vervloeien van het buitenste en binnenste gezicht, waarvan ik met een goed geweten verslag doe, omdat de geest vrij bleef en gelaten naar de misleiding keek. Ik had me met iemand met kapotte voeten bezig gehouden, vond mezelf ten slotte alleen op de straat terug en zocht op een geitenpad mijn onderkomen, waarvan men me had aangeduid hoe ik er moest komen. Toen ik een keer bleef staan, om de weg te vinden, hoorde ik een geruis in de buurt; het klonk als de fontein voor het huis van mijn moeder in G. en meteen kwamen de weg, het hek en de bomen in de mist me bekend voor. Iedere paal, iedere steen had ik vroeger al eens gezien en nu hoorde ik ook het zware bruisen van de Donau. En een huis, dat vaag in de mist verscheen, vormde zich tot in details tot het huisje van mijn moeder. Nauwelijks een kwartier duurde deze aangename zinsbegoocheling; ik volgde het ruisen, dat echter plotseling zwakker werd en toen ik voor de huisdeur stond en mijn naam las, die de kwartiermaker met krijt erop had geschreven, was alles voorbij. Een heel oude vrouw kwam naar buiten en bracht me naar een kamertje, dat ik met luitenant T. moet delen. Later bracht ze vreemde melkgerechten, die met een dikke kaneel-en suikerlaag waren bedekt, daarbij erg scherpe, voor mij oneetbare schapenkaas. Ik heb me bij de staf laten verontschuldigen en gebruik met T. de avondmaaltijd, help hem ook weer bij het censureren van brieven. De oude vrouw verschijnt van tijd tot tijd, gaat met gekruiste armen in de deur staan en kijkt ons strak aan. Haar gelaatstrekken zijn zorgelijk, haar blik ongeconcentreerd en als ik aan de vrouw van Szentlélek denk, vraag ik me af, of er hier niet meer verwarde en extatische mensen zijn dan ergens anders. Af en toe komt een robuuste blonde dochter, geeft de oude vrouw vanwege haar opdringerige gedrag een standje en brengt haar als een onverbeterlijk kind steeds weer weg.

26 oktober. Op mars.

Bij helder weer vergeet je de nachtelijke dromen snel; als het miezert, blijven ze lang hangen. Voor de ingang van een toren had ik de kleine Wilhelm achtergelaten en hem bevolen om te wachten. Ik klom de wenteltrap op. De ruwe muur van baksteen had nisjes; die leken diep in de duisternis van catacomben te voeren. Ik zag hoge smalle zilveren wiegen; in elk ervan lag, klein als een pop, een dode Duitse of Franse soldaat, de glazen ogen wijd open; losse laurierbladen, als kleine vleugels, stonden op bloedstolsels bij het voorhoofd en het haar. Ik klom verder en stond opeens voor de mooie jonge wolf, die we in de dierentuin van Hellabrunn vaak hebben gevoerd; zijn rechter voorpoot was tussen twee treden ingeklemd, hoopvol keek hij me aan. Een aanraking was voldoende om hem te bevrijden; voorzichtig hinkend ging hij voor me uit naar boven. Daarbij merkte ik, dat vanaf de schouders zijn vel eigenlijk een verenkleed was, brede grijze, zilveren veren met ogen, in een pauwenstaart eindigend. Ik keek omhoog, daar vloog achter wolken de maan, wind blies om mijn oren, ik stond op een uitgestrekt heideveld. Drie vrouwelijke figuren, in witte dekens gehuld, sliepen

onder ijs rinkinkende bomen. De voorste was Vally; daarachter, groter, onwezenlijker, lagen mijn moeder en zuster. Ik boog me voorover, toen zag ik, dat de witte dekens uit louter sneeuwvlokken bestonden, die als een verenkleed aan elkaar hingen. De wolf liep er in cirkels omheen en besnuffelde de drie vrouwen. Toen werden ze wakker, met verstoorde gezichten; niemand kende me. "De wolf zal jullie pakken, als jullie op de heide slapen!" riep ik hen toe. Ze glimlachten verlegen naar elkaar. "Ga in de toren! Daar zijn zilveren wiegen" voegde ik eraan toe. Ik wilde het vriendelijk en bemoedigend zeggen, maar het kwam er hard en dreigend uit. Ze herkenden me niet en waren bang voor me. Vally, rillend van de kou, trok de sneeuwdeken over zich heen en riep daarbij zachtjes de wolf iets toe. Die ging aan de voeten van de slaapsters liggen, zette zijn pauwenstaart op en bedekte alle drie met zijn enorme grijze, zilver spiegelende veren. Toen hoorde ik heel hard en helder mijn zoontje uit de diepte roepen: "Vader, ben je al boven?" en was wakker.

's Avonds steeg de mist omhoog en vormde zich tot heldere wolken met diepe kerven, die uit elkaar dreven. De bergen liggen weer verder naar achteren. De verreijkker laat een kleine, glinsterend witte stad zien; het moet Kézdi-Vásárhely zijn.